

Secció de Geografia i Història

Ordinacions municipals

Ja a les corts de 1283 s'aprovaren alguns articles que si bé no al·ludien de manera explícita als ciutadans, els afectava directament, com els referents a la llibertat de moviment, a la seguretat en el mercat, a la participació de tots els estaments en la redacció de les lleis etc.. Es demanà al rei que confirmés els privilegis de les ciutats i que en concedís altres de nous, reunits en els privilegis coneguts com a "Recognovit Proceres", on es confirmaren i completaren les normes referents a l'organització municipal.

L'evolució era feta per l'impuls dels ciutadans, però amb intervenció directa del rei Jaume I, el qual donà vigència oficial a l'organisme municipal però conservà el poder de canviar-lo amb la concessió de privilegis a beplacit, és a dir, amb possibilitat de revocar-los al cap d'un temps.

L'organització municipal es va anar perfeccionant i completant mercès als privilegis reials que poc a poc s'anaven aconseguint a mesura que creixien les necessitats de la població. Però el "Censuracions", donarà també un alt grau d'autonomia municipal, obligat en gran part per la conflictivitat interna del seu regnat.

Les ordinacions municipals

són segurament l'element més clar que mostra de manera permanent la pervivència del dret municipal, i per tant, la verdadera importància executiva de la vida municipal.

En endinsar-nos a la baixa edat mitjana, el poder del rei intenta, i alguns cops aconsegueix, d'absorbir novament facultats cedides amb anterioritat i s'aferma un dret territorial, de manera que els antics costums i alguns estatuts locals, patiren una forta crisi de vigència. Sortosament aquesta crisi no va afectar fonts de tipus local d'abast interior, com és el cas de les ordinacions municipals, reglamentacions pròpies de les ciutats i viles, dictades per a regular tots els aspectes que influeixen en la vida quotidiana d'estricta competència municipal.

El Consell Municipal, dictava normes de compliment obligatori per a tots els vilatans i així mateix les ordinacions municipals reglamentaven de manera força minuciosa la vida local. Per iniciativa de la vila, es redactaren i dictaren en algunes ocasions estatuts jurídics que regulaven l'estructura, composició i funcionament de la seva constitució políptico-administrativa, que era l'expressió escrita del dret local, és a dir, les normes consue-

tudinàries per les quals es regia la ciutat.

Les ciutats tenien competències en el manteniment de la pau pública, en la defensa militar, en la qual eren obligats a participar tots els veïns de la localitat i del seu terme, la cura del tot el relatiu al proveïment local, mercats, beneficiències, sanitat... L'administració de justícia era també una de les missions i funcions primordials dins la baixa jurisdicció, duta a terme per jurats i batlles locals, investits de jurisdicció dins un determinat cercle de competències.

És evident que la vida municipal i la seva organització ha evolucionat al llarg del temps, però les Ordinacions municipals encara perduren, amb l'arrel medieval. Per aquest motiu la secció de Geografia i Història organitza dues sessions dedicades a aquest tema. En una primera veurem l'anàlisi i evolució, medieval, moderna i contemporània, de les ordinacions municipals, en una taula rodona a càrrec de tres especialistes en cada un dels períodes històrics. La segona sessió, correspondrà a l'anàlisi d'aspectes concrets de les ordinacions municipals de Reus, a partir del "Llibre de la Cadena".

JORDI RIUS I JOVÉ

Cicle de Lectures Comentades

La Secció de Llengua i Literatura del Centre de Lectura ha organitzat per al proper trimestre, de gener a març, i amb una periodicitat no fixa, un cicle de comentaris sobre textos literaris pertanyents cronològicament a les darreries del s. XIX i, en la seva major part, al segle XX.

L'objectiu és alhora acadèmic i lúdic; es pretén a partir de les diverses perspectives dels professors i crítics convidats, de treballar en profunditat un text proposat, suggerir-ne possibilitats diverses de lectura i obrir amb els assistents una sessió de seminari -col·loqui per a contrastar i enriquir opinions.

Comptarem amb la presència dels professors i crítics especialitzats Carme Arnau, Rosa Cabré, Gustau Erill, Ramon Oteo, Lluís Izquierdo, Narcís Garolera i d'altres que encara no podem precisar concretament.

Ens adrecem, amb aquest cicle de lectures comentades, a tothom que sigui lector habitual i tingui curiositat i gust per l'estudi minuciós i l'anàlisi de les obres literàries modernes i contemporànies. També creiem que té interès per a tots els estudiants de Filologia i per als opositors a les diverses disciplines literàries i lingüístiques. Anirem assenyalant les diverses sessions en el calendari dels actes previstos per a cada mes. A la revista de febrer apareixerà el programa complet del cicle, amb la relació dels comentaris i de les obres estudiades. El 15 de gener tindrà lloc el primer seminari-col·loqui a càrrec de Gustau Erill i Pinyot, Catedràtic de Llengua i Literatura Catalanes a l'IB "Ferran Casablanques" de Sabadell, que analitzarà alguns poemes de Miquel Martí i Pol. Tots els actes d'aquest cicle es realitzaran a l'aula 21 del primer pis, a les 8 del vespre. S'ha volgut defugir l'estructura habitual d'intervenció magistral o conferència a causa del caràcter dinàmic, de classe oberta i viva que hem pretès per a aquestes lectures comentades.

Tal com raja

13